

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 05/03/2021
Αριθμ. Πρωτ.:676/156302

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Στήριξη της παραγωγής της ελιάς Καλαμών»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 7165/9-6-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Βελόπουλος**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Οι επιτραπέζιες ελιές υπάγονται στο καθεστώς της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών [Κανονισμός (ΕΚ) 1308/2013 του Συμβουλίου]. Συνεπώς, τα διάφορα μέτρα για τη στήριξή τους αποφασίζονται από τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Συμβούλια Υπουργών – Διαχειριστικές Επιτροπές κ.λπ.).

Οι τιμές των επιτραπέζιων ελιών είναι σκόπιμο να γίνει σαφές ότι διαμορφώνονται ελεύθερα στην αγορά με βάση την προσφορά και τη ζήτηση, τους κανόνες ανταγωνισμού και την ποιοτική κατηγορία τους. Εξ αυτού προκύπτει και η ιδιαίτερη σημασία που δίνει η Κυβέρνησή μας στη μεγιστοποίηση του αγροτικού εισοδήματος, η οποία εξυπηρετείται, μεταξύ άλλων, με τα μέτρα μείωσης του κόστους παραγωγής.

Προς αυτήν την κατεύθυνση έχουν υλοποιηθεί τα ακόλουθα:

- 1) Μείωση των φορολογικών συντελεστών. Ειδικότερα, με τις ρυθμίσεις του Ν.4646/2019 (ΦΕΚ Α'201) με τίτλο «Φορολογική μεταρρύθμιση με αναπτυξιακή διάσταση για την Ελλάδα του αύριο»:
 - Μειώθηκε ο συντελεστής φορολόγησης των αγροτών και των κτηνοτρόφων από το 22% στο 9%, από το όριο του αφορολογήτου (8.636 ευρώ) που διατηρήθηκε έως τις 10.000 ευρώ συν 1.000 ευρώ αφορολόγητο για κάθε παιδί.
 - Μειώθηκε η φορολογία των συλλογικών σχημάτων από το 13% στο 10%, προσφέροντας έτσι γενναία φορολογικά κίνητρα για το χτίσιμο συλλογικότητας.

- 2) Θεοπίστηκε γενναία μείωση των ασφαλιστικών εισφορών των αγροτών και της αποσύνδεσής τους από το εισόδημα (Ν.4670/2020, ΦΕΚ Α' 43).
- 3) Οι αγρότες απηλλάγησαν από την καταβολή φόρου επιτηδεύματος για το 2020 (φορολογικό έτος 2019).
- 4) Νομοθετήθηκε το ακατάσχετο και αφορολόγητο των ενισχύσεων που χορηγούνται στον πρωτογενή τομέα για την αντιμετώπιση της πανδημίας με το αρ.146 του ν.4764/2020 (ΦΕΚ Α'256).
- 5) Οι αγρότες κανονικού καθεστώτος έγιναν δικαιούχοι της Επιστρεπτέας Προκαταβολής του 4^{ου} και του 5^{ου} κύκλου, με αποτέλεσμα να μπορούν να επωφεληθούν των ευνοϊκών όρων του προγράμματος για να καλύψουν τα έξοδα των καλλιεργητικών τους αναγκών στην τρέχουσα φάση αντιμετώπισης της πανδημίας.
- 6) Απαλλάσσονται από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης τα εισοδήματα που αποκτώνται από αγροτικές ενισχύσεις και επιδοτήσεις που εισπράττονται το φορολογικό έτος 2021, αλλά ανάγονται στο φορολογικό έτος 2020.
- 7) Ενθαρρύνθηκε το «κτίσιμο» συλλογικοτήτων προκειμένου να επιτευχθούν οι αναγκαίες οικονομίες κλίμακος, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να πετύχουν υψηλότερη τιμή στο προϊόν, μειωμένες τιμές στις εισροές, καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και δυνατότητα να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.
Για αυτόν τον λόγο, η Κυβέρνηση θέσπισε ένα νέο θεσμικό πλαίσιο για τις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, που διευκολύνει την αναγνώρισή τους, με τροπολογία που κατατέθηκε και ψηφίστηκε στον Ν.4647/2019 (ΦΕΚ Α'204).

Περαιτέρω, τη βούληση του ΥΠ.Α.Α.Τ. για την ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων αποτυπώνει και η νομοθετική πρωτοβουλία για τους Συνεταιρισμούς (Ν.4673/2020, ΦΕΚ Α' 52).

Ειδικότερα, με τον συγκεκριμένο νόμο παρέχονται, μεταξύ άλλων, αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των Αγροτικών Συνεταιρισμών, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών – επενδυτών, χωρίς όμως ο Αγροτικός Συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

- 8) Αυστηροποιήθηκε το νομικό πλαίσιο για τις «ελληνοποιήσεις». Η Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έκανε το πρώτο και σημαντικό βήμα με την ψήφιση του ν.4691/2020 (Α' 108) «Ρυθμίσεις αρμοδιότητας του

Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα». Στο εν λόγω νόμο, με γνώμονα την προστασία των ελληνικών προϊόντων και κατ' επέκταση των Ελλήνων παραγωγών και καταναλωτών από αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, θεσπίζεται emphaticά η αυστηροποίηση του κυρωτικού πλαισίου, ειδικά στις περιπτώσεις «ελληνοποιήσεων» προϊόντων Π.Ο.Π.- Π.Γ.Ε., Ε.Π.Ι.Π. και βιολογικών, η πρόβλεψη για πρώτη φορά ειδικών ποινικών αδικημάτων για τους παραβάτες και η αποτρεπτική για τους επίδοξους «ελληνοποιητές» επαύξηση των χρηματικών προστίμων. Αναλυτικότερα, προβλέπεται:

- Η θέσπιση ενός νέου αδικήματος, αυξημένης ποινικής απαξίας (ποινή φυλάκισης τουλάχιστον 2 ετών και χρηματική ποινή) η οποία καταλαμβάνει όποιον με πρόθεση παράγει, εισάγει, εξάγει, αποθηκεύει, διακινεί ή διαθέτει στην κατανάλωση τρόφιμα τα οποία, είτε τα ίδια είτε κατά τα συστατικά τους, εμφανίζονται, κατά τη διαπίστωση της αρμόδιας αρχής, να έχουν ως χώρα ή τόπο μεταποίησης ή παραγωγής ή προέλευσης άλλον από αυτόν στον οποίο μεταποιήθηκαν ή παράχθηκαν ή από τον οποίο προέρχονται ή τα οποία εμφανίζονται ως προϊόντα Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε. ή Ε.Π.Ι.Π. χωρίς να δικαιούνται τη χρήση των ενδείξεων αυτών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία,
- η υπό προϋποθέσεις και κατόπιν έκδοσης εισαγγελικής διάταξης δημοσιοποίηση στοιχείων κατηγορουμένων ή καταδικασθέντων για ειδικά ποινικά αδικήματα σχετικά με «ελληνοποιήσεις» προκειμένου –μεταξύ άλλων- να προστατευθεί η δημόσια υγεία, καθώς και η επιβολή των ακόλουθων διοικητικών μέτρων και κυρώσεων σωρευτικά ή διαζευκτικά:
 - ❖ Περιορισμός ή απαγόρευση διάθεσης των τροφίμων,
 - ❖ Αναστολή λειτουργίας του συνόλου ή μέρους των δραστηριοτήτων της επιχείρησης τροφίμων.
 - ❖ Προσωρινή ή οριστική ανάκληση της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης επιχείρησης τροφίμων.
 - ❖ Δημοσιοποίηση των στοιχείων της επιχείρησης και των επίμαχων προϊόντων για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος.
 - ❖ Διοικητικό πρόστιμο ποσού από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ έως και τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.
 - ❖ Μόνιμη αφαίρεση από τον μη συμμορφούμενο του δικαιώματος χρήσεως ενδείξεων Π.Ο.Π., Π.Γ.Ε., Ε.Π.Ι.Π. ή βιολογικών προϊόντων για τα προϊόντα για τα οποία διαπιστώνεται μη συμμόρφωση του παρόντος άρθρου. Η παρούσα κύρωση επιβάλλεται εφόσον ο μη συμμορφούμενος είναι υπότροπος.

9) Εξασφαλίστηκε πρόσβαση στη ρευστότητα αγροτών και κτηνοτρόφων με το «ξεπάγωμα» από την Κυβέρνησή μας χρηματοδοτικών εργαλείων, που «λίμναζαν» επί χρόνια, εξαιτίας της προηγούμενης Κυβέρνησης.

Εκ των ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι η στήριξη του Αγροδιατροφικού Τομέα αποτελεί στρατηγική επιλογή για την Κυβέρνηση. Επιλογή που στοχεύει στον εκσυγχρονισμό του παραγωγικού μοντέλου της χώρας και στην ενίσχυση της καινοτομίας, της εξωστρέφειας και της αγροτικής επιχειρηματικότητας.

Στο πλαίσιο αυτό συμπεριλαμβάνεται και η ενίσχυση επενδύσεων που αφορούν στην ελαιοκαλλιέργεια, τόσο σε επίπεδο πρωτογενούς όσο και δευτερογενούς τομέα.

Ως εκ τούτου, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέσα από το Π.Α.Α. 2014-2020, το οποίο αξιοποιεί τα κονδύλια του Πυλώνα II της Κ.Α.Π., υλοποιούνται Μέτρα και Δράσεις από τα οποία επωφελείται, μεταξύ των άλλων, και η ελαιοκαλλιέργεια.

Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής υπομέτρα:

- 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις» Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, το οποίο έχει ήδη προκηρυχθεί, μεταξύ των άλλων, δίνεται στήριξη σε εκμεταλλεύσεις που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους.
- 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων» Στο πλαίσιο των δράσεων του εν λόγω υπομέτρου, οι οποίες έχουν προκηρυχθεί ήδη, συμπεριλαμβάνεται και η ελαιοκαλλιέργεια. Η στήριξη παρέχεται σε πολύ μικρές και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις (Μ.Μ.Ε.), με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό.

Κατά το σχεδιασμό της νέας προγραμματικής περιόδου θα περιληφθούν αντίστοιχες δράσεις στο υπό κατάρτιση Στρατηγικό Σχέδιο της ΚΑΠ 2021-2027, δεδομένης της σημαντικής αναπτυξιακής τους συμβολής.

Περαιτέρω, αξιοσημείωτο είναι το ότι το ΥΠ.Α.Α.Τ., επιδιώκοντας τη στήριξη του τομέα του ελαιολάδου και των επιτραπέζιων ελιών, υλοποιεί, μεταξύ άλλων, Προγράμματα Εργασίας 92 Οργανώσεων Παραγωγών Ελαιουργικών Φορέων (Ο.Ε.Φ.). Ειδικότερα, η Κυβέρνηση κατόρθωσε να εξασφαλίσει για την τριετία 2018-2021 την υλοποίηση των εν λόγω προγραμμάτων με συνολική ενωσιακή χρηματοδότηση 33.294.000 €.

Τα ανωτέρω προγράμματα:

- Εγκρίθηκαν και υλοποιούνται σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 611/2014 και 615/2014 και την αριθ. 61/16616/31-1-2018 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 271/1-2-2018).
- Αφορούν σε περίπου 16.000 παραγωγούς σε όλη την ελληνική επικράτεια, η οποία για τις ανάγκες αυτών έχει χωριστεί σε τέσσερις περιφερειακές ζώνες, ήτοι Πελοπόννησος, Κρήτη, Υπόλοιπο Ηπειρωτικής Χώρας (συμπεριλαμβανομένης της Εύβοιας) και Υπόλοιπο Νησιωτικής Χώρας.
- Περιλαμβάνουν δράσεις στον τομέα της παρακολούθησης και διαχείρισης της αγοράς στον κλάδο του ελαιολάδου και της επιτραπέζιας ελιάς, στον τομέα της βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της ελαιοκαλλιέργειας (ανάπτυξη

ορθών γεωργικών πρακτικών, τεχνικών αντικατάστασης των χημικών προϊόντων κ.λπ.), στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελαιοκαλλιέργειας μέσω του εκσυγχρονισμού (κατάρτιση παραγωγών, αντικατάσταση μη παραγωγικών δένδρων με νέα κ.λπ.), στη βελτίωση της ποιότητας του ελαιολάδου (βελτίωση των συνθηκών καλλιέργειας, συγκομιδής, παράδοσης και αποθεματοποίησης, παροχή τεχνικής βοήθειας στην παραγωγή και στη μεταποιητική διαδικασία, αξιοποίηση καταλοίπων παραγωγής ελαιολάδου κ.λπ.) και τέλος στον τομέα της ικνηλασιμότητας, της πιστοποίησης και της προστασίας της ποιότητας του ελαιολάδου και της επιτραπέζιας ελιάς.

Επιπλέον για την περίοδο 2021-2022 εξασφαλίστηκε συνολική χρηματοδότηση 21.332.000€. Για την εφαρμογή των Προγραμμάτων Εργασίας Οργανώσεων Ελαιοουργικών Φορέων περιόδου 2021-2022» εκδόθηκαν οι υπ. αριθμ. 184/27855/29.01.21 Υπουργική Απόφαση «Προγράμματα εργασίας Οργανώσεων Ελαιοουργικών Φορέων περιόδου 2021-2022» (ΦΕΚ Β'339) και η υπ. αριθμ. 320/42961/10.02.21. Υπουργική Απόφαση «*Τροποποίηση της με αριθ. πρωτ. 184/27855/29.01.2021 Υ.Α. (Β'339) «Προγράμματα εργασίας Οργανώσεων Ελαιοουργικών Φορέων περιόδου 2021-2022».* Σε εφαρμογή των ανωτέρω αποφάσεων έχουν ήδη υποβληθεί οι αιτήσεις των ενδιαφερόμενων φορέων και διενεργείται η αξιολόγησή τους.

Επίσης, πολύτιμο και αποτελεσματικό χρηματοδοτικό εργαλείο για την ενδυνάμωση του εξαγωγικού εμπορίου αποτελούν οι ενέργειες προβολής και προώθησης αγροτικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά της Ε.Ε. και στις αγορές τρίτων χωρών, στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 1144/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 1829/2015 της Επιτροπής και του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 1831/2015 της Επιτροπής.

Οι ενέργειες προώθησης στην εσωτερική αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και σε τρίτες χώρες είναι σημαντικό μέτρο για την προώθηση και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών προϊόντων. Αφορούν όλα τα γεωργικά προϊόντα του Παραρτήματος Ι της συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα οποία συμπεριλαμβάνονται το ελαιόλαδο, οι ελιές, το κρέας, τα οπωροκηπευτικά, βασικά μεταποιημένα προϊόντα, όπως μπύρα, σοκολατοειδή, προϊόντα αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής, ζυμαρικά κ.λπ., καθώς και αλκοολούχα ποτά με προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη, ενώ εξαιρείται ο καπνός.

Στους δικαιούχους των προγραμμάτων περιλαμβάνονται επαγγελματικές ή διεπαγγελματικές οργανώσεις, οργανώσεις παραγωγών, επιχειρήσεις ιδιωτικές-συνεταιριστικές, ομάδες παραγωγών, Ν.Π.Δ.Δ. και συμπράξεις ή ενώσεις του αγροδιατροφικού τομέα που είναι αντιπροσωπευτικές στον τομέα τους.

Τα προγράμματα του Κανονισμού (ΕΕ) 1144/2014 εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε έτος μετά την υποβολή προτάσεων των δικαιούχων φορέων, είναι τριετή και το ποσοστό συγχρηματοδότησης της Ε.Ε. καθορίζεται σε 70-80% (εσωτερική αγορά ΕΕ – τρίτες χώρες).

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι, στο πλαίσιο των ανωτέρω Κανονισμών, ολοκληρώθηκε το πρόγραμμα της Αγροδιατροφικής Σύμπραξης της Περιφέρειας Κρήτης “The European Food Masters”, το οποίο προωθούσε, εκτός των άλλων κρητικών προϊόντων, και το ελαιόλαδο.

Επίσης, ολοκληρώθηκαν 4 προγράμματα της ΠΕΜΕΤΕ σε ΕΕ και Τρίτες χώρες με ενέργειες προβολής και προώθησης επιτραπέζιων ελιών.

Τόσο το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων όσο και η Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Ελαιολάδου αλλά και οι φορείς που τη συγκροτούν, συμφώνησαν να εργαστούν στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, προκειμένου να εκπονήσουν ένα στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της ελαιοκομίας στην Ελλάδα, το οποίο θα θέτει βραχυπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και μεσομακροπρόθεσμους στόχους.

Τέλος, παραθέτουμε τα στοιχεία εξαγωγών της τελευταίας πενταετίας που αφορούν στον κωδικό συνδυασμένης ονοματολογίας 20019065, δηλαδή ελιές παρασκευασμένες ή διατηρημένες σε ξύδι ή οξικό οξύ, με την επισήμανση ότι η μεγαλύτερη ποσότητα του κωδικού αυτού εκτιμάται ότι αντιστοιχεί σε ελιές Καλαμών.

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΠΡΟΣ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ			
Έτος	Κωδικός ΣΟ	Εξαγωγές (ευρώ)	Εξαγωγές (κιλά)
2015	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΕΝΕΣ Ή ΔΙΑΤΗΡΗΜΕΝΕΣ ΕΛΙΕΣ ΜΕ ΞΥΔΙ (CN 20019065)	44.817.708	17.516.353
2016		50.333.550	18.953.667
2017		60.923.739	22.190.413
2018		65.030.861	23.481.634
2019		59.535.693	19.939.939

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο